

Олександр Олександрович АВДЄЄВ, кандидат юридичних наук, старший викладач кафедри кримінального права і кримінології факультету № 1 Харківського національного університету внутрішніх справ, Харків, Україна;
ORCID: <http://orcid.org/0000000342038165>

ВПЛИВ КОРУПЦІЙНИХ ПРОЯВІВ НА РОЗВИТОК УКРАЇНИ ЯК СУЧАСНОЇ ЄВРОПЕЙСЬКОЇ ДЕРЖАВИ

Для сучасної України, як держави, що прагне у майбутньому стати в рівень з розвинутими Євро пейськими країнами, важливе місце повинна за ймати боротьба із корупційними проявами, та їх наслідками. На думку науковців, не зважаючи на стезю їх професійної спрямованості результатом дій, пов'я заних із корупцією є великий роздріб соціального становища суспільства, в результаті чого створю ється так звана «олігархізація» влади в Україні [1], що йде в розріз із загальними засадами конституції та європейськими цінностями що прищеплюються державою. Активними політичними діячами стали не партії, а олігархічні групи, які протягом багатьох років структурно змінилися і набули легітимізації.

За оцінками західних експертів, за досліджен ням М. І. Карліна [2], економіку України контролю ють близько десяти кланів або 100 «олігархів». Між ними йдуть постійні «змагання» за наближеність до представників верхніх щаблів влади. Деякі з олі гархів претендують на вищі посади в державі. Таке становище змушує приймати політичні рішення щодо використання бюджету, які завжди будуть неефективними, якщо є більше двох альтернатив його використання.

Сьогодні в Україні спостерігається зростаюча кількість громадських ініціатив, зокрема створення різних форумів, інших заходів з протидії корупції. Проте, як правило, такі ініціативи інспіровані са мими олігархами, що мають вплив на політичні процеси, для створення, з одного боку, видимості демократичної держави, а з іншого – спрямування потенціалу суспільної активності громадян у по трібне русло. Це й надає можливість олігархам реалізовувати абсолютну політичну владу. В нашій державі є приклади існування громад ських суспільних організацій, які насправді не здій снюють боротьбу з корупцією, а переслідують свої корисливі (політичні, бізнес) цілі під гаслом боро тьби з корупцією, що висвітлюється в засобах ма сової інформації, які також є власністю олігархів. Не буде помилкою вважати, що у сучасному су спільстві стан масової свідомості визначається об'єктивними умовами життя, зокрема, інформа ційнопсихологічним впливом на нього, під яким у людей формується відповідний погляд на події та факти. Якщо ці умови не задовольняють суспільст во, на нашу думку, протидіяти корупційній злочин ності важко. В даному випадку виникає питання про правдивий формат

інформації, що підноситься суспільству засобами масової інформації, бо їх тіньовими власниками є політичні олігархи. Велику роль тут відіграє антикорупційне про світництво, здатне сформувати антикорупційну культуру в більшості громадян.

Для цього потрібна політична воля, яка спрямована на формування ідеології нетерпимості до корупції, і яка, буде ви щим проявом правової культури. Просвітницький напрям реалізації концепції передбачає забезпечення роз'яснення населенню негативних тенденцій, що виникають внаслідок корупційних діянь, та їх впливу на суспільне життя. Для забезпечення реалізації даного напрямку необхідна медійна під тримка ЗМІ [3], мова йде про зміну менталітету, вплив якого має основне значення, що вже доведе но вченими. Наприклад, загальновідомо, що в краї нах Південної Європи, зокрема Данії, корупція не розповсюджена саме з менталітету нації – віра, яку громадяни сповідують (протестантизм), не дозво ляє красти. Отже, підведемо підсумки вищесказаного. Для якісної боротьби із корупцією та надбання євро пейських цінностей, необхідно вжити заходи, спря мовані на зменшення негативного інформаційного впливу олігархії на суспільне життя українців, зок рема через збільшення державних телеканалів, радіо, ЗМІ; безперервну інформаційну кампанію у суспільстві щодо антикорупційної поведінки її чле нів; підвищення рівня правової культури громадян.

Список бібліографічних посилань

1. Сутність «залізного закону олігархії» Р. Міхельса і специфіка його прояву в незалежній Україні // Віз: сайт. URL: http://viz.at.ua/news/1_sutnist_zalznogo_zakonu_oligarkhiji_r_mikhelsa_i_specifika_jogo_projavu_v_nezalezhnij_ukrajini/2013_0617633 (дата звернення: 14.02.2017).
2. Карлін М. І. Фінансова система України. URL: <http://westudents.com.ua/glavy/102819132osnovnnapryamizabezpechennya-fnansovobezpekiukrani.html> (дата звернення: 14.02.2017).
3. Костенко О. М., Бусол О. Ю. Концепція протидії корупційній злочинності в Україні потребує нових підходів: основні тези. Публічне право. 2016. № 2. С. 143–151.